

मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांच्या मतदारसंघातील
स्वीय सहायकांना देण्यात येणा-या
पारिश्रमिकाची रक्कम आहरित
करण्याबाबतची कार्यपध्दती विहीत
करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक : आस्था २०१०/प्र क्र ८७/२१ आस्था

मंत्रालय, मुंबई

दिनांक : १० ऑक्टोबर, २०११.

प्रस्तावना

महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम १९५६ मधील कलम १४ मधील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र मंत्र्यांचे (स्वीय सहायकांची नेमणूक) नियम, १९८२ तयार करण्यात आले असून त्यानुसार मा.मंत्री/राज्यमंत्री/उप मंत्री यांना स्वीय सहायकाची विनामूल्य सेवा मिळण्याची तरतूद आहे. त्या अनुषंगाने सदर नियमातील अन्य तरतुदींच्या अधीन राहून व त्याबाबत वेळोवेळी केलेल्या सुधारणांच्या अनुषंगाने सदर नियमात विहित केलेली अर्हता धारण करणा-या व्यक्तीची नियुक्ती करण्याचा स्वेच्छाधिकार मा.मंत्री/राज्यमंत्री/उपमंत्री यांना आहे. सदर स्वीय सहायकास मा.मंत्री/राज्यमंत्री/उपमंत्री यांचेकडे कार्यरत असेपर्यंत दरमहा ठोक रुपये ८,००० (रुपये आठ हजार फक्त) इतके पारिश्रमिक राज्य शासनाकडून देण्यात येते. त्यास कोणताही प्रवास / दैनिक अथवा इतर भत्ते अनुज्ञेय नाहीत. सदर पारिश्रमिक मार्च २०११ पर्यंत महाराष्ट्र विधान मंडळ सदस्य (स्वीय सहायकांची नेमणूक) नियम, १९८१ नुसार विधान सभा सदस्य व विधान परिषद सदस्यांच्या स्वीय सहायकांचे पारिश्रमिक ज्या लेखा शिर्षाखाली खर्ची नोंदविले जात होते त्या लेखा शिर्षाखाली मंजूर करण्यात येत होते. तथापि, शासनाच्या आता असे निदर्शनास आले आहे की, महाराष्ट्र विधानमंडळ सदस्य (स्वीय सहायकाची नेमणूक) नियम, १९८१ च्या नियम-२(ब) अन्वये सदस्य म्हणजे विधानसभेचा किंवा यथास्थिती विधानपरिषदेचा सदस्य, परंतु यात मंत्री, राज्यमंत्री किंवा उपमंत्री, सभापती किंवा उपसभापती, अध्यक्ष किंवा उपाध्यक्ष, विरोधी पक्ष नेता किंवा पगारी संसद सचिव यांचा समावेश होत नाही. तसेच उक्त अधिनियमाच्या कलम १२ मधील तरतुदीनुसार मा.मंत्री/राज्यमंत्री व उपमंत्री यांना राज्य विधानमंडळ सदस्य म्हणून कोणतेही वेतन किंवा भत्ते मिळण्याचा हक्क असणार नाही. मा. मंत्री / राज्यमंत्री / उपमंत्री यांचे वेतन व भत्ते या करीता शासनाकडून तरतूद करण्यात येते. तसेच राज्यमंत्री / उपमंत्री / यांना राज्यशासनाने पारिश्रमिक मंजूर करण्याबाबत महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, १९५६ च्या कलम १० सी मध्ये तरतूद करण्यात आली आहे. त्यामुळे यापूर्वी ज्याप्रमाणे आमदारांच्या स्वीय सहायकांना विधानमंडळ सचिवालयाकडून पारिश्रमिक मंजूर करण्याबाबत तरतूद करण्यात येत होती, त्याचप्रमाणे मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांच्या स्वीय सहायकांनाही पारिश्रमिक मंजूरीसाठी विधानमंडळ सचिवालयाकडून तरतूद करण्यात येत होती. मात्र अधिनियमातील उक्त तरतूद विचारात घेता मा.मंत्री/राज्यमंत्री /उपमंत्री यांच्या स्वीय सहायकांना पारिश्रमिक मंजूर करण्याची व्यवस्था सा.प्र.वि.ने करावी अशी विनंती विधानमंडळ सचिवालयाने केली आहे. त्यास अनुसरून एप्रिल २०११ पासून सदर स्वीय सहायकांच्या पारिश्रमिकाचा खर्च सामान्य प्रशासन विभागाच्या नियंत्रणाखालील लेखाशिर्षा खाली नोंदविण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते अधिनियम, १९५६ मधील कलम १०-सी नुसार मा.मंत्री/राज्यमंत्री /उप मंत्री यांना त्यांच्या मतदारसंघातील स्वीय सहायकाची विनामूल्य सेवा मिळण्याचा हक्क आहे. सदर स्वीय सहायकाची नियुक्ती, सेवासमाप्ती, पारिश्रमिक,

नियुक्तीसाठी अर्हता इत्यादीबाबत महाराष्ट्र मंत्र्यांचे (स्वीय सहायकाची नेमणूक) नियम, १९८२ बनविण्यात आले आहेत. सदर नियमानुसार मतदारसंघातील स्वीय सहायकास दरमहा रुपये ८,००० (रुपये आठ हजार फक्त) पारिश्रमिक म्हणून मिळण्याचा हक्क असून त्याबाबतची कार्यपद्धती पुढील प्रमाणे विहित करण्यात येत आहे :-

१). मा.मंत्री/राज्यमंत्री/उप मंत्री यांनी त्यांच्या मतदारसंघातील स्वीय सहायकांची नियुक्ती व सेवा समाप्ती बाबतचे पत्र उक्त १९८२ च्या नियमाच्या नमुना "अ" मध्ये सा.प्र.वि.,कार्यासन २१ (आस्था) कडे पाठवावे.

२). मा. मंत्री महोदयांनी महाराष्ट्र मंत्र्यांचे (स्वीय सहायकाची नेमणूक) नियम, १९८२ च्या नियम ४ (२) मध्ये विहित केल्यानुसार उमेदवाराच्या पात्रतेबाबतची आवश्यक कागदपत्रे नियुक्ती पत्रासोबत उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, कार्या. २१ (आस्थापना) यांच्याकडे पाठविण्यात यावीत. सदर कागदपत्रांची पडताळणी करून नियम ४(२) मधील तरतुदीनुसार संबंधित उमेदवार शैक्षणिक पात्रता धारण करीत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र सामान्य प्रशासन विभाग, कार्या.२१ (आस्थापना) कडून देण्यात येईल. त्यानंतर मा. मंत्री / राज्यमंत्री / उपमंत्री यांनी नियम ४ (१) व (२) मध्ये विहित केलेल्या पात्रतेच्या अर्हतेनुसार पात्र उमेदवाराचे नियम ५ फॉर्म "अ" मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात नियुक्तीचे आदेश निर्गमित करावेत.

३). नियुक्ती पत्रामध्ये संबंधित स्वीय सहायकाचे पारिश्रमिक ज्या अधिदान व लेखा कार्यालय / जिल्हा कोषागार कार्यालयातून आहरित करण्यात येणार असेल त्या कार्यालयाचे नांव सदर नियुक्ती पत्रामध्ये नमूद करण्यात यावे.

४). स्वीय सहायकाच्या नियुक्तीचे आदेश निर्गमित केल्यानंतर संबंधित स्वीय सहायक त्याचे पारिश्रमिकाचे देयक उपरोक्त नियमातील नियम ६ (२) नुसार मा. मंत्री / राज्यमंत्री / उप मंत्री यांचे प्रतिस्वाक्षरीने संबंधित कोषागार / उप कोषागार / अधिदान व लेखा कार्यालयास सादर करेल.

५) मतदारसंघातील स्वीय सहायकांच्या पारिश्रमिकापोटी होणारा खर्च खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

(१) मंत्री महोदयांच्या मतदारसंघातील स्वीय सहायक

मागणी क्र. : ए-१

२०१३ - मंत्री परिषद

००.१०१ - मंत्री व उपमंत्री यांचे वेतन

(००)

(००) (०१) मंत्री (२०१३००१७) ०१

(२) राज्यमंत्री महोदयांच्या मतदारसंघातील स्वीय सहायक

मागणी क्र. : ए-१

२०१३ - मंत्री परिषद

००.१०१ मंत्री व उपमंत्री यांचे वेतन

(००)

(००) (०२) राज्यमंत्री (२०१३००२६) ०१

६) यासाठी आवश्यक निधी साप्रवि २१ (रोख) कार्यासनाने संबंधित मंत्री महोदयांच्या कार्यालयास प्रत्येक महिन्यास अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणाली द्वारे वितरीत करावा व त्यानंतर संबंधित स्वीय सहायकाने बी.डी.एस. काढून देयक संबंधित कोषागारास सादर करावे.

७). मा. मंत्री / राज्यमंत्री / उपमंत्री यांच्या स्वीय सहायकाने प्रत्येक महिन्यात सादर केलेल्या देयकाचा तपशिल त्यानंतरच्या महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत अवर सचिव, कार्यासन- २१ (रोख), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ यांचेकडे विहित नमुन्यात सादर करावा. विहित नमुना कार्यासन- २१ (रोख) शाखेकडून पुरविण्यात येईल.

८). सदर पारिश्रमिकासाठी लागणा-या निधीची तरतूद, अर्थसंकल्पीय अंदाज, सुधारित अंदाज व खर्चाच्या ताळमेळाचे कामकाज कार्यासन-२१ (रोख), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ द्वारे करण्यात येईल.

९). एप्रिल २०११ पूर्वीच्या नियुक्ती संदर्भात देय पारिश्रमिक अदा करण्यासाठी यापूर्वी प्रचलित असलेली कार्यपद्धती अंमलात राहिल म्हणजेच त्याबाबतचा खर्च विधान मंडळ सचिवालयाच्या नियंत्रणाखालील लेखाशीर्षाखाली पूर्वीप्रमाणे नोंदविला जाईल.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९१/११/कोषाप्र.५, दि. २/९/२०११ आणि क्र.५९१/व्यय-४, दि. ५/९/२०११ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०१११००७१५५८२३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(प्र. या. बैले)

शासनाचे उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
- २) महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
- ३) महालेखापाल-१ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई
- ४) महालेखापाल-२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
- ५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ६) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ७) राज्यपालांचे सचिव,
- ८) मुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
- ९) उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव,
- १०) सर्व मंत्री आणि राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव / मंत्रालयीन सर्व विभाग,
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई-४०० ०३२.
- १२) संचालक, लेखा व कोषागरे, मुंबई,
- १३) मुख्य लेखा परीक्षक स्थानिक निधी हिशेब, मुंबई,
- १४) उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी हिशेब,
मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती,
- १५) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १६) निवड फाईल,